

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/142/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114232369
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114232369.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: AB 1 B. V., so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, 1077XX, Holandské kráľovstvo, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín p r o t i žalovanému: V. S., K.. X.XX.XXXX, O. W., XX. K. XX, o zaplatenie 221,39 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 138,25 Eur s úrokmi s omeškania vo výške 5,25 % od 13.2.2014 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou zo dňa 12.12.2014 sa domáhal zaplatenia sumy 221,39 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 9,30 Eur za obdobie od 13.2.2014 do 1.2.2014 a za ďalšie obdobie, teda od 2.12.2014 do zaplatenia žiadal priznať úrok z omeškania zo žalovanej sumy vo výške 5,25 % ročne. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu dňa 24.3.2013, ktorou mu bol poskytnutý úver vo výške 279 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný úver riadne nesplácal, došlo k jeho zosplatneniu listom zo dňa 23.1.2014. Žalovaná suma predstavuje istinu vo výške 104,02 Eur, úrok vo výške 9,53 Eur, zosplatnenú istinu vo výške 54,84 Eur, poplatky za upomienky vo výške 24 a 12 Eur a zmluvnú pokutu vo výške 17 Eur.

Žalovanému bola doručená žaloba s prílohami a s výzvou na vyjadrenie ešte dňa 13.5.2015, doposiaľ sa k žalobe nevyjadril.

Vzhľadom na to, že jedná sa o drobný spor, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania s poukazom na § 115a ods. 2 O. s. p.

Podľa § 115a ods. 2 O. s. p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O. s. p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd vykonal dokazovanie úverovou zmluvou zo dňa 24.3.2013, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., výpisom čerpania, splátok a úhrad, výzvou k splateniu úveru zo dňa 23.1.2014, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 15.11.2014, poštovými podaciami hárkami a zistil tento skutkový stav:

Dňa 24.3.2013 bola uzavretá písomná zmluva medzi veriteľom - obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. a žalovaným ako dlžníkom. Jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 279 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť 11 mesačnými splátkami po 28,15 Eur. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 21,03 %, RPMN vo výške 23,4 % a priemerná hodnota RPMN 36,73 %. Dátum prvej splátky bol stanovený na 24.4.2013 a poslednej, čo je uvedená ako lehota splatnosti 24.2.2014.

Ako vyplýva z výpisu čerpania, splátok a úhrad, žalovaný vykonal poslednú splátku dňa 21.8.2013 a celkovo zaplatil z tohto úverového vzťahu sumu 140,75 Eur.

Spoločnosť Home Credit Slovakia, a. s. vyzvala žalovaného listom zo dňa 23.1.2014 k splateniu celého úveru vo výške 221,39 Eur najneskôr do 15 dní od odoslania tejto výzvy. Z pripojeného poštového podacieho hárku vyplýva, že tento list žalovanému bol poslaný poštou.

V úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. v hlave 7 bolo dohodnuté ukončenie úverovej zmluvy a konkrétne podľa § 3 písm. a/ klient bol povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskoril s platením aspoň 2 splátok alebo sa oneskoril s platením 1 splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace.

Neskôr bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok medzi obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, pričom v žalobe sa uvádza dátum tejto zmluvy 23.1.2014 a v oznámení o postúpení pohľadávky je uvedený dátum 12.9.2012, teda súd nemal za preukázané, keďže príslušná zmluva o postúpení pohľadávok nebola predložená, kedy vlastne bola uzavretá. Žalobca však pripojil písomné oznámenie o postúpení predmetnej pohľadávky žalobcovi, pričom toto oznámenie urobil postupca listom zo dňa 15.11.2014, ktorý zasielal žalovanému poštou, ako to opäť vyplýva z poštového podacieho hárku.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.1.2013 do 9.6.2013).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. j/ je uvedená RPMN a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto RPMN.

Pod písm. k/ je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa splátky budú priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/ a y/.

Súd bol toho názoru, že v zmluve chýba obligatórna náležitosť zakotvená pod písm. j/, nakoľko v zmluve nie je uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a nie sú uvedené ani predpoklady použité na výpočet RPMN. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia totiž nepostačuje, ak v zmluve je uvedená len hodnota RPMN.

Súd dospel k záveru aj o chýbajúcej náležitosti, ktorá je upravená pod písm. k/ vyššie citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva napr. z rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co 549/2014 zo dňa 30.12.2014. Je potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru.

V dôsledku chýbajúcich citovaných obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je teda potrebné poskytnutý úver s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný by preto mal vrátiť žalobcovi len sumu poskytnutého úveru, t. j. 279 Eur a keďže doposiaľ mu zaplatil 140,75 Eur, jeho dlh predstavuje sumu 138,25 Eur. Súd preto zaviazal žalovaného len k zaplateniu tejto istiny a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobca nárok podľa § 517 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalovaný sa dostal do omeškania po zosplatení úveru listom zo dňa 23.1.2014 dňa 13.2.2014, a to v súlade s § 565 OZ a dohodnutými zmluvnými podmienkami (15. deň od odoslania výzvy). K uvedenému dňu výška úrokov z omeškania činila 5,25 % p. a. Súd teda priznal úroky z omeškania odo dňa 13.2.2014, a teda sankčný úrok nekapitalizoval tak, ako to urobil žalobca v žalobe, pričom pre súd bolo rozhodujúce,

že úroky z omeškania žalobca uplatnil od 13.2.2014, takže v súlade s dispozičnou zásadou súd priznal úroky z omeškania od uvedeného dátumu, ale len z prisúdenej istiny.

Žalobca si uplatnil aj zmluvnú pokutu podľa hlavy 18 úverových zmluvných podmienok jeho právneho predchodcu. Podľa § 2 tejto hlavy v prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17 Eur. Tieto zmluvné podmienky nie sú podpísané účastníkmi konania.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Aj pre dohodu o zmluvnej pokute sa teda vyžaduje písomná forma, inak je dohoda neplatná podľa § 40 ods. 1 OZ. Každá zmluva je pritom ukončená podpismi jej účastníkov, čo znamená, že účastník svojim podpisom potvrdzuje uzavretie dohody s tým obsahom, ktorý sa nachádza nad jeho podpisom. V tomto konkrétnom prípade sa účastníci dohodli len na úverovej zmluve, ustanovenia o zmluvnej pokute sú uvedené mimo zmluvy, konkrétne v úverových podmienkach a to je pre prijatie záveru o písomnej dohode účastníkov ohľadom zmluvnej pokuty nepostačujúce. Žalovaný úverové podmienky ani nepodpísal. V tejto súvislosti možno poukázať aj na právny záver vyslovený v náleze Ústavného súdu ČR I.US 3512/11 zo dňa 11.1.2013. Podľa neho v rámci spotrebiteľských zmlúv dohody o zmluvnej pokute zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. VOP, ale len samotnej spotrebiteľskej zmluvy (listiny, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Ústavný súd zdôraznil, že dodávateľ má sa chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje aj tým, že zmluvné dojednania nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nutné do každej zmluvy prepisovať ujednania technického a vysvetľujúceho charakteru a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby v nich dodávateľ skryl ujednania, ktoré sú pre spotrebiteľov nevýhodné a u ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti.

Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a násl. OZ.

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 526 ods. 1 OZ postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 O. s. p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však mal úspech len v podiele 62 %, a preto súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.